

U d s k r i v t

af L a u r v i g s Byes Skjøde og Panteprotokol forsaavidt efterstaaende under 30te April 1821 thinglæste Document be-
træffer.

Opgangs- og Grændse-Forretning imellem Laurvigs Bye og omlig-
gende Landdistrict:

a.

Afskrift:

Aar 1819 den 28de October blev en Commission sat paa Laurvigs Byethingsstue, under Amtmanden Baron Wedel Jarlsbergs Præcidio af Byefogden i Laurvig og Fogden i Laurvigs Grevskab, samt Byens Borgerrepræsentanter og 2de af Fogden opnævnte kyn-
dige Mænd af hvert af de Byen tilgrændsende Hedrums og Brunlaug-
næs Præstegjælde, for ifølge den Kongelige norske Regjerings
Justits og Politi-Departements Skrivelse af 5te August og 17de
September sidstleden, at iværksætte en Opgangs og Grændsefor-
retning over denne Bye, til hvilken Forretning vare indkaldte
og nærværende Laurvigs Grevskabs nuværende Eier: Kammerraad
Falk, Provst Sartz, Kasserer Børre Gether og Kjøbmand Mathias
Sartz.

Amtmanden fremlagde førbemeldte Departements Skri-
velser og Afskrift af en under 3die August 1805 ved Raadmand
Bentzen paa Stiftets Vegne afholdt Forretning, hvorved Laurvigs
Bye med Archiv overleveres Stiftet, og Byens Grændser beskrives.

Byens Repræsentanter fremlagde en af dem Dags Dato
forfattet Forestilling om hvorledes Byens Territorium forment-
ligen burde fastsættes, hvilken de ønskede maatte tages til
Følge ved nærværende Forretning, og de deri berørte Rettig-
heder af Havnegang m. v. saavidt muligt tillige derhos bestem-
mes. Denne Forestilling blev oplæst. Saa fremvistes og
Repræsentanterne til Veiledning, et over det Hele optaget Kart.

Kammerraad Falk og Medeiere erklærede, at de anser
Forretningen af 3die August 1805, som den der ene maa tjene til
Regel ved den nu intenderende Opgang, og kjender ingen anden
Bestemmelse for Laurvigs Byes Territorium, men vare derhos vil-
lige til at læmpe sig efter Byens eller dens Repræsentanters

Ønsker saavidt muligt, og saavidt det kunde skee, uden at deres Eiendoms Rettighed derved krænkes.-

Da nu Repræsentanternes Forslag gaar videre enn Forretningen af 1805 bestemmer som Byens Grændser og man intet bestemt haver til Regel ved en afgjørende Deleopgang mellem Byen og Landet, saa blev man enig om, nu alene foreløbigen at opgaae og tage i Øiesyn de i begge Dele angivne Grændser, og hvori Forskjellen bestaar. Og efterat dette var skeet, blev tillige mellem alle Vedkommende vedtaget: at Byens Repræsentanter sammentræde nu med Grevskabets Eiere, for at overveie og udkaste en Plan til Laurvigs Byes med tilhørende Steders hele Territorium med tilliggende Rettigheder, hvilken Plan derefter forelægges Kommissionen, til nærmere Opgang og Bestemmelse.

De tvende Mænd Lehnsmænd Christensen og Even Bjerke fremlagde en skriftlig Erindring, med Hensyn til Fritzøe Saug- og Møllebrug, forsaavidt samme har været medtaget under Skatteligningen i Hedrum. Denne Erindring blev oplæst.

Repræsentanterne fremlagde ligeledes en Forestilling af Dags Datum, hvorefter de attraar under denne Forretning tillige bestemt Langestrands Grændser, som en Følge af den Kongelige Resolution der bestemmer, at Stedet Langestrand skal høre under Laurvigs Bye. Denne Forestilling blev læst. Amtmanden tilkjendegav at førbemeldte Resolution endnu ikke har kunnet communiceres, fordi endel i den Anledning opstaaede Tvivl ikke vare endeligen afgjorte, men at man desuagtet kunde gjøre Forslag til Grændserne af bemeldte Langestrand, for siden at opgaaes og endeligen bestemmes.

Det blev derpaa vedtaget, at Repræsentanterne ligeledes sammentræder med Grevskabets Eiere, for at afhandle og lægge Plan til bestemte Grændser for Stedet Langestrand med alt dertil hørende, og derefter fremlægge samme til nærmere Opgang og Bestemmelse.

Commissionen blev derpaa bestemt, at samles igjen her paa Stedet Løverdagen den 20de November førstkommende kl. 3 Eftermiddag, da alle vedkommende vedtog at møde uden videre Indkallelse.

Wedel Jarlsberg, Bryn, Erichstrup, Joachim Berner, Jørgen Gether, Christopher Falch, Reimann, N. Christensen, Even Halvorsen, Ole Nilsen Pøtten, Søren Hjeltten.

Aar 1820 den 18 September er den under 28de October f. A. paabegyndte Grændseskjelsforretning continueret paa Laurvigs Byes Thingstue, med Overenspektour Nielsen, Byfoged Bryhn og Foged Erichstrup, tilligemed Byen Laurvigs Borgerrepræsentanter, samt overværende af Laurvigs Grevskabs Eiere, Provst Sartz og Kasserer Gether saavel som fra tilgrændsende Hedrum Sogn, Lehnsmand Christensen og Even Bjerke og fra Thanum Sogn Ole Pøtten og Søren Hjelten alt ifølge Berømmelse af 4de d. M. med Paategninger, som her acteres:

..... Bil. 1 .....

Siden Kommissionens sidste Forhandling have Laurvigs Grevskabs Eiere ved P:M: af 4de December f. A. af 4de December proponeret Grændsen imellem Byen Laurvig og Thorstrand tilligemed Langestrand, og de Vilkaar paa hvilke de vare villige til at afstaae Eiendomsretten til Grunden, hvorpaa Byen er bebygget samt Byens Havnerettigheder med mere, hvormed følger Extract af Grunleien af Byens Tomter, saaledes som samme hidtil har været oppebaaret, hvilke Documenter acteres:

"

Promemoria:

"

Ligesom Laurvigs Byes Grændser i Aaret 1805, da Grevskabet blev kjøbt af hans danske Majestæt, og Byen blev henlagt under Akershus Stift, blev opgaaet, beskrevet og bestemt ved en passeret Forretning af 3die August 1805, af hr. Justitsraad og Byefoged Bentzen paa Stiftets Vegne, Byefoged Rasmussen og Byens Repræsentanter (til hvilken officielle Forretning vi i Mangel af anden mindelig Overenskommelse aldeles henholder os) saaledes have vi som nærværende Eiere af Grevskabet, ved de foreløbige Underhandlinger, med dherr. Byens Repræsentanter, viist Tilbøielighed for, at Byen erholder en mere udvidet Grændse, efter den passerede Opgang, der siden bestemmes af Grevskabets Conductour hr. Capt. Rørdam, hvilken i Afridsning, naar den saavel fra Byens, som fra vores Siede som Eiere, er vedtaget, tjener til fuldkommen Regel, dog at følgende Forbeholdenheder fra vores Siede erkjendes:

"A. Laurvigs Bye og Thorstrands vedkommende:

.... Bilag 2 .....

"2. Alle de inden denne Strækning liggende Grunde og Tomter, samt aabne og frie Pladse, tilligemed den hidtil hævede Grund-

"leie af bebyggede og indhegnede Huse og Haugetomter, og som
"efter vedheftede Extract beløber:

"	a, for Laurvigs Bye	365 Spd. 8 Sk.
"	b, for Thorstrand	74 " 64 "
"	c, for vestre Halsen	5 " 104 "

"overdrages fra 1ste Januar 1820 fra os og efterkommende Grev-
"skabets Eiere til Laurvigs Bye til fuldkommen Eiendom og frie
"Disposition, som egentlig Kjøbstadsgrunde, og med samme Ret,
"som vi og foregaaende Eiere have tilhørt samme dog under føl-
"gende Vilkaar:

"a, Vi forbeholde os til aldeles frie og uindskrænket Disposi-
"tion, der ikke maa betages os under nogetsomhelst Paaskud eller
"i nogetsomhelst optænkeligt Tilfælde, alle de Strækninger og
"Tomter hvorpaa Grevskabets Værker, Brug, Damme, Bygninger,
"Oplagspladser, Losse og Ladepladser ere beliggende og frie for
"Grundskats Svarelse, endskjønt de nu kommer til at ligge inden
"Laurvigs Byes Grændser. Saa forbeholdes og det Bakkehald eller
"Strækning, som er beliggende oven og om Mellemdammen, ligeledes
"hvad der befindes nedenfor, i Nærheden af det nye Møllebrug, saa
"at Grevskabets Eiere i Tilfælde kunde indhegne samme i Suite
"med den Planke, som indhegner Saugbruget og dens Bordtomt alene
"at den gamle Vei som hidtil har været under Saugrenden og fører
"til Møllebruget, herefter som hidindtil forbliver aaben, lige-
"ledes uden Grundleiesvarelse.

"b. paa samme Maade og ligeledes uden Grundleiesvarelse, forbe-
"holdes Pladsen Sanden kaldet, beliggende udenfor Saugbruget,
"grændsende paa den vestre Side til Jernværkselven, paa den østre
"Side til og med den saakaldte Bødkerbjerg, imod Syd til Søen,
"dog at Byens Indvaanere herefter som hidindtil beholde fri og
"ubehindret Adgang til og paa de paa denne Strækning værende fire
"Veie, nemlig: Den som gaar fra Broen over Saugelven opad til
"Møllebruget, samt videre til derværende Huse, den som gaaer til
"Broen over Jernværkselven og videre, den som gaaer fra Fritzøe-
"bakken over Sandet til Jernværkselven eller Bolværket paa østre
"Side, og den almindelige Kongevei, som gaar ved Siden af de
"udenfor Saugbrugets Tomt værende 2de Pakboder, og videre til
"Broen over Jernværkselven, samt frie Adgang til Losning og
"Laden paa østre Side af tidtbemeldte Jernværkselv af og til
"dertil ankomne Fartøier alt uden Afgifts Svarelse, hvorimod

"alle lastebrændte Fartøier, som gjøre Brug af Elven og Bol-
"værket betale til Grevskabets Casse den for samme stipulerede
"Afgift til Bolværkernes Vedligeholdelse, som skeer uden
"Bekostning for Laurvigs Bye.

" Ingen Kjølhaling, Landsætning af Fartøier og laste-
"brændte Baade, maa ske paa nogen af Siderne af Elven eller
"paa Lastempladsen Sanden, uden med Grevskabets Eieres Samtykke,
"dog kunne smaa Baade og Fiskepramme landsættes uden at søge
"nogen saadan Tilladelse, naar saadant kan skee, uden at være i
"Veien for Grevskabets, dets Værkers og Byens Drift. I Tvistig-
"heds Tilfælde hvorom afgjøres samme ved Voldgifts Kjendelse af
"2de kyndige og upartiske Mænd, hvoraf Byen vælger Een og Grev-
"skabet Een, og skulde de blive uenige vælger disse en Tredie-
"mand, til Opmand til Tvistighedens enlige Afgjørelse.

"c. Grevskabets Eiere disponerer gandske og aldeles det Vand, so
"udløber lige fra Farrisvandet og Dammen i saavel Jernværkselven
"som Saugbrugselven til og med disse Elves Udløb i Laurvigs
"Fjord, dog saa, at Fartøier ikke formenes at indkomme til Los-
"ning og Laden, saaledes som er bestemt i Forrige Post litr. b,
"men ingensinde maa Byens Indvaanere tilegne sig Vandets Benyt-
"telse i nogensomhelst optænkelig Tilfælde, til Fornærmelse for
"Grevskabets Eiere, derimod formenes disse ikke herefter som
"hidindtil, have frie Adgang til fornødent Vand i bemeldte Elv
"for Husbrug og Skibsbrug.

"d. Vi forbeholde os ubehindret Adgang til Byens uindhegnede
"Strandtomter, fra Jernværkselven udefter og om til vestre
"Halsen forsaavidt samme i paakommende Tilfælde behøves, enten
"til Tømmerkjørsel fra Grevskabets Skove, eller Bjergning af
"Tømmer og Kulleved, som ved Vandflom kunde udrives fra Bommen
"ved Laugelven, saa og i Nødstilfælde til at lægge an med Tømmer-
"flaader naar disse indroes fra Laugelven til Saugbruget, dog
"uden Hinder for Passagen til og fra Vandet eller for Landlæg-
"ning af Byens Indvaanere Baade og Fartøier.

Bilag 3
.....

"B. Langestrand vedkommende:

".....

"4. Jernværkselvens vestre Side med dertil hørende Bolværk for-
"beholdes til Grevskabets Eieres egen frie Disposition i alle
"optænkelige Tilfælde, og maa ingen Losning eller Laden her

"finde Sted uden af Værkernes og Grevskabets Eiere selv, med
"mindre speciel Tilladelse dertil af dem gives. Iøvrigt tages
"de samme Forbeholdenheder med Hensyn til Vandets Benyttelse paa
"denne vestlige Side som er gjort i anden Post litr. c.

.....

" Fritzøe Jernværk d. 4de Desember 1819
"Falk. Johan Fred. Sartz. Børre Gether. M. Sartz."

Til Slutning forbeholdes fra Byens Side, saavel som fra Grevskabets Eieres Side, de Betingelser man har indgaaet ved den forhen indtagne Proposition af 4de December f. A. samt Raadstue-Forhandlingerne af 4de Januar og 18 Februar dette Aar i Henseende til den bestemte aarlige Refusion af Byen 350 Spdr. fra dette Aars Begyndelse, istedetfor Grundleierne, som Grevskabseierne hidtil have oppebaaret af Byens Grunde og Tomter, samt den betingede uforandrede Havnegang for Byens Indvaanere og endelig Bøgeskovens fritagelse for Forhuggelse med det mere, saaledes som bemeldte Proposition og Raadstueforhandling nærmere bestemmer, saavel i disse som andre Henseender, der fra begge Sider tages til Følge.

De under Liniens Beskrivelse anførte Pæle bliver at forandre til faste Mærker, og som ved Konduktourens Beskrivelse nærmere anføres, og erklærede Grevskabseierne sig villige til at afgive de fornødne Jernmærkepæle, naar disse ikke overstige Antallet af 12-tolv- hvorimot Byen bekoster sammes Fodstykke og Opsætte. Efterat det saaledes Protokollen tilførte var oplæst blev samme vedtaget med Erklæring fra alle Vedkommende, at man intet videre havde Forhandlingen at tilføie.

Nielsen, Bryn, Erichstrup, Joachim Berner, Jørgen Gether, Paa Egne og Medinteressenter af Laurvigs Grevskabs Vegne. Joh. Fred. Sartz. Børre Gether. N. Christensen. Even Halvorsen Søren Gjelte. Ole Nielsen Pøtten. Konform Laurvigs Raadstue Protokol og de deri acterede Documenter bekræftes.

Bryn (L.S.)

Denne Opgangs og Grændseforretning imellem Laurvigs Bye med tilliggende Strandsteder Langestrand, Thorstrand og vestre Halsen, og det tilstødende Landdistrict bliver herved overensstemmende med høieste Resolutin af 6te dennes Approberet.

Christiania den 9 April 1821.

Diriks.

A. Muus.

Udskivtens Rigtighed bekræftes.

Beskrivelse 11 ark a 26/	2 Sp.	46 Sk.
Bekræftning	0 "	40 "
Thinglæst Papir	0 "	10 "
	<hr/>	
	2 Sp.	102 Sk.

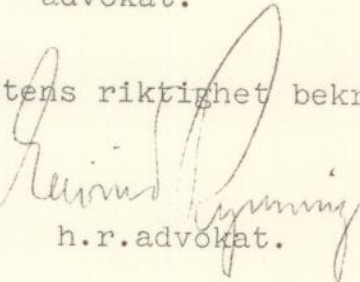
to Specier et hundrede og
to Skilling, som debiteres
Fritzøe Værk i Mellelægning.

Bryn.

Gjenpartens rigtighed bekræftes.

Trygve Rynning (sign.)
advokat.

Avskriftens rigtighed bekræftes:

h.r.advokat.